

**Teollisuus
liitto**

**Talouden ja
työllisyyden näkymät
toukokuu 2024**

Tutkimusyksikkö 13.6.2024

Vientimarkkinat vahvistumassa pikkuhiljaa

Huhtikuu jäi teollisuuden osalta vaisuksi

Kokoaikaiset lomautukset laskeneet kuukaudessa

Diapaketin sisältö:

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

- Pieni talouskasvu mahdollinen vuonna 2024 (diat 3–8)
- Inflaatio on talttunut (dia 9)

2. Työllisyyden kehitys Suomessa

- Työllisyys ja työttömyys Suomessa (diat 10–14)
- Työttömyyden alueelliset erot (dia 15)

3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

- Jäsenten työllisyystilanne (diat 16–20)
- Työttömyys ja lomautukset liiton sopimusaloilla (diat 21–22)

4. Suhdannenäkymät

- Merkit käänteestä vahvistuneet hieman (diat 23–26)

5. Liitteet: Suhdannekuvat (diat 27–31)

1. Talouden ja teollisuuden tilanne

Teollisuuden ja talouden käännne tapahtuu hitaasti vuoden edetessä

Teollisuus- työntekijöiden reaaliansiot kasvoivat hieman alkuvuonna

- Taloustilanne on kääntymässä parempaan. Varsinkin euroalueen suhdanteesta on tullut aiempaa myönteisempiä uutisia.
- Käännne tapahtuu kuitenkin hitaasti.
- Alkuvuonna (2024/Q1) Suomen talous kehittyi oletettua paremmin ja taantuma päättyi.
- Bruttokansantuote (BKT) kasvoi +0,2 % vuoden 2023 lopusta (2023/Q4). Ilman lakkoja kasvu olisi ollut hieman tätä korkeampi. Talous kuitenkin supistui vuoden takaisesta -1,2 %. (TK 31.5.)
- Helsingin pörssin tuloskausi (2024/Q1) on mennyt teollisuuden osalta jonkin verran odotettua paremmin. Erityisesti konepaja- ja metsäyritysten tulokset ylittivät odotukset.
- Teollisuuden kannattavuus on kuitenkin laskenut selvästi kesän 2023 jälkeen.
- Teollisuustyöntekijöiden ansiot (STA) nousivat alkuvuonna (2024/Q1) +4,2 % vuoden takaisesta. Reaaliansiot nousivat +1,4 %, sillä inflaatio oli 2,8 %.

Teollisuus:

**Huhtikuussa
teollisuustuotanto
pysyi heikon
maaliskuun tasolla**

**Teollisuus-
tuotteiden hintojen
voimakas
heilahtelu on ohi**

Huhtikuun 2024 tunnuslukuja* (TK 10.6.2024):

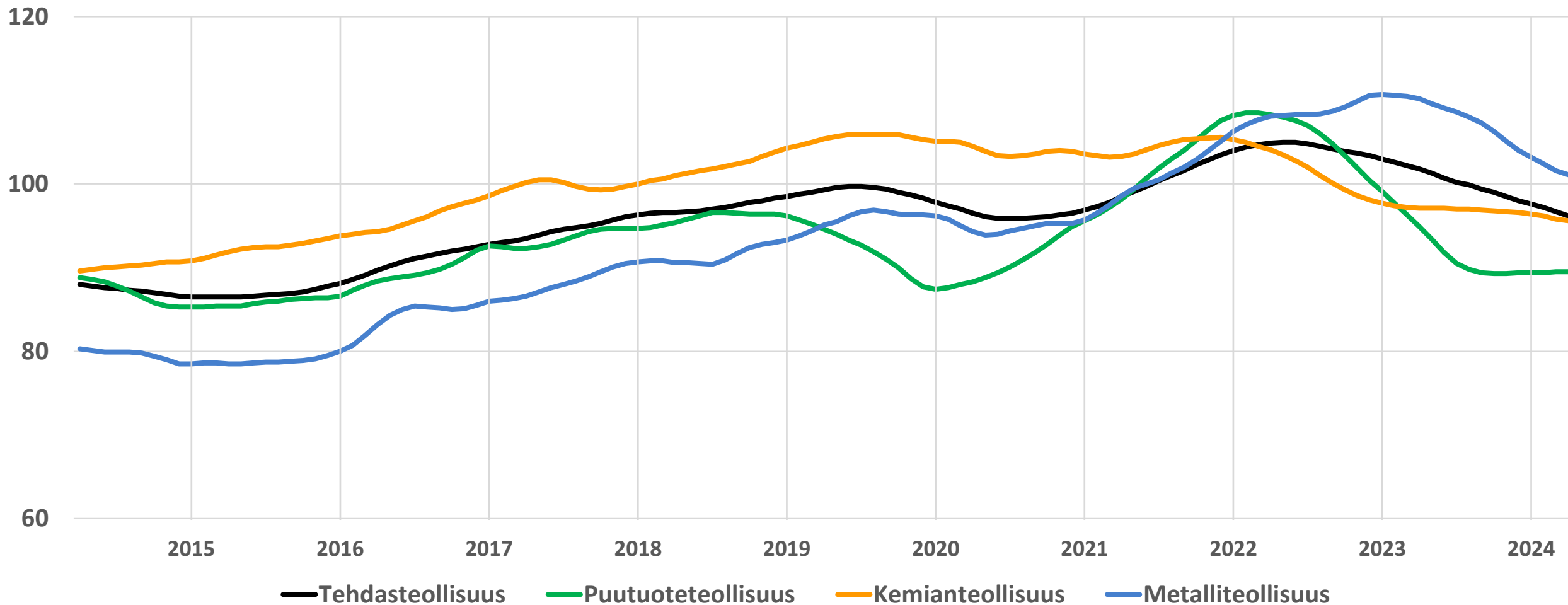
- Teollisuustuotannon määrä laskenut kesästä 2023 alkaen selvästi. Tuotanto kasvoi lakkojen leimaamasta maaliskuusta +1 %. Vuosimuutos -6 %. (ks. 6. dia)
- Uusien tilausten arvon (€) muutos: laskua maaliskuusta -1 %. Vuosimuutos -9 %. (ks. 7. dia)
- Huhtikuussa teollisuuden tuottajahintojen vuosimuutos -3 %. Kuukausimuutos +1 %. (TK 24.5.)
- Teollisuustuotteiden hinnat ovat +30 % korkeammat kuin vuoden 2021 alussa. Tuolloin alkoi hintojen nousu. Vaikuttaa siltä, että tuottajahintojen voimakkaat heilahtelut ovat nyt ohi.
- Lakkojen vaikutus teollisuustuotannon määrään jäänyt pienemmäksi kuin mitä tutkimusyksikkö ennakoi. Useat yritykset pystyivät pyörittämään tuotantoa rahtiliikenteen sulkemisesta huolimatta.

Teollisuuden tuotannon määrän kehityksen trendi (2014/4–2024/4)

Teollisuuden volyymi-indeksi kuvaa yritysten tuotannon määrän kehitystä. Tuotteiden hintakehitys (€) ei vaikuta indeksin arvoihin.

Indeksi kuvaa tuotannon määrän suhteellista muutosta. Kunkin kuukauden indeksipisteluku ilmoittaa, mikä osuus (%) tuotannon määrä on vuoden 2021 tuotannon määrästä. Indeksi kertoo miten tuotanto on muuttunut. Sen sijaan se ei kerro millä toimialalla tuotanto on suurinta.

Indeksi (2021=100)

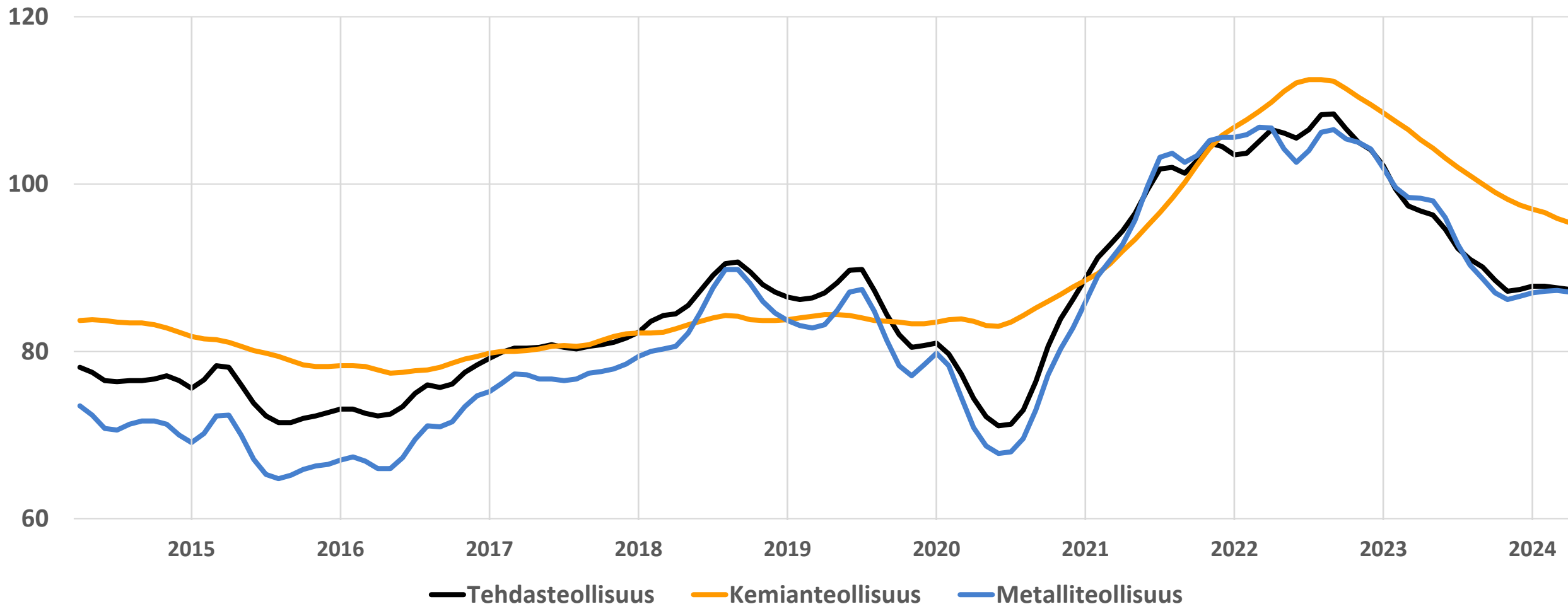

Teollisuuden uusien tilausten arvon kehityksen trendi (2014/4–2024/4)

Kuvio kertoo yritysten uusien tilauksien arvon kehityksen niiden hyödykkeiden ja palveluiden osalta joiden tuotanto on tarkoitettu tapahtuvan Suomessa sijaitsevalla toimipaikalla.

Indeksi kuvaa suhteellista muutosta kullakin toimialalla. Kunkin kuukauden indeksipisteluku ilmoittaa, mikä osuus (%) uusien tilausten määrä on vuoden 2021 tilausten määrästä. Indeksi kertoo miten tilausten arvo on muuttunut. Sen sijaan se ei kerro millä toimialalla tilausten arvo on suurin.

Indeksi (2021=100)

Ennusteet:

**Suomen Pankin
ennusteen (11.6.)
mukaan talouden
käännö tapahtuu
vähitellen**

**Suomen Pankin
BKT-ennuste
vuodelle 2024
pysyi -0,5 %:ssa**

Suomi	2023	2024e
Kokonaistuotanto (BKT)	-1,0 %	-0,3 %
Teollisuustuotanto	-1,6 %	-0,3 %
Vienti	-1,7 %	-0,1 %

Talouden ennusteita:

- Tutkimusyksikkö on vetänyt yhteen eri ennustelaitosten* arviot.
- Vuonna 2025 talouskasvu on +1–2 %. On syytä huomata, että kahden laskuvuoden jälkeen kyse on tasokorjauksesta. Toisin sanoen taloudessa kurotaan umpeen edellisvuosien takapakkia.
- Suomen Pankin tuore ennuste on poikkeuksellisen synkkä (+1,2 %). Tämä olisi heikkojen vuosien perään erittäin vaisu kasvuvauhti.
- Pidemmällä aikavälillä talouskasvu tuskin ylittää +1 %, jos tuottavuutta ei saada kasvuun.

* Lähteet: Suomen Pankki, Danske Bank, Handelsbanken, Euroopan komissio, Valtiovarainministeriö, Nordea, Labore ja OP. Ennusteet ilmestyneet 12.4.–11.6.2024.

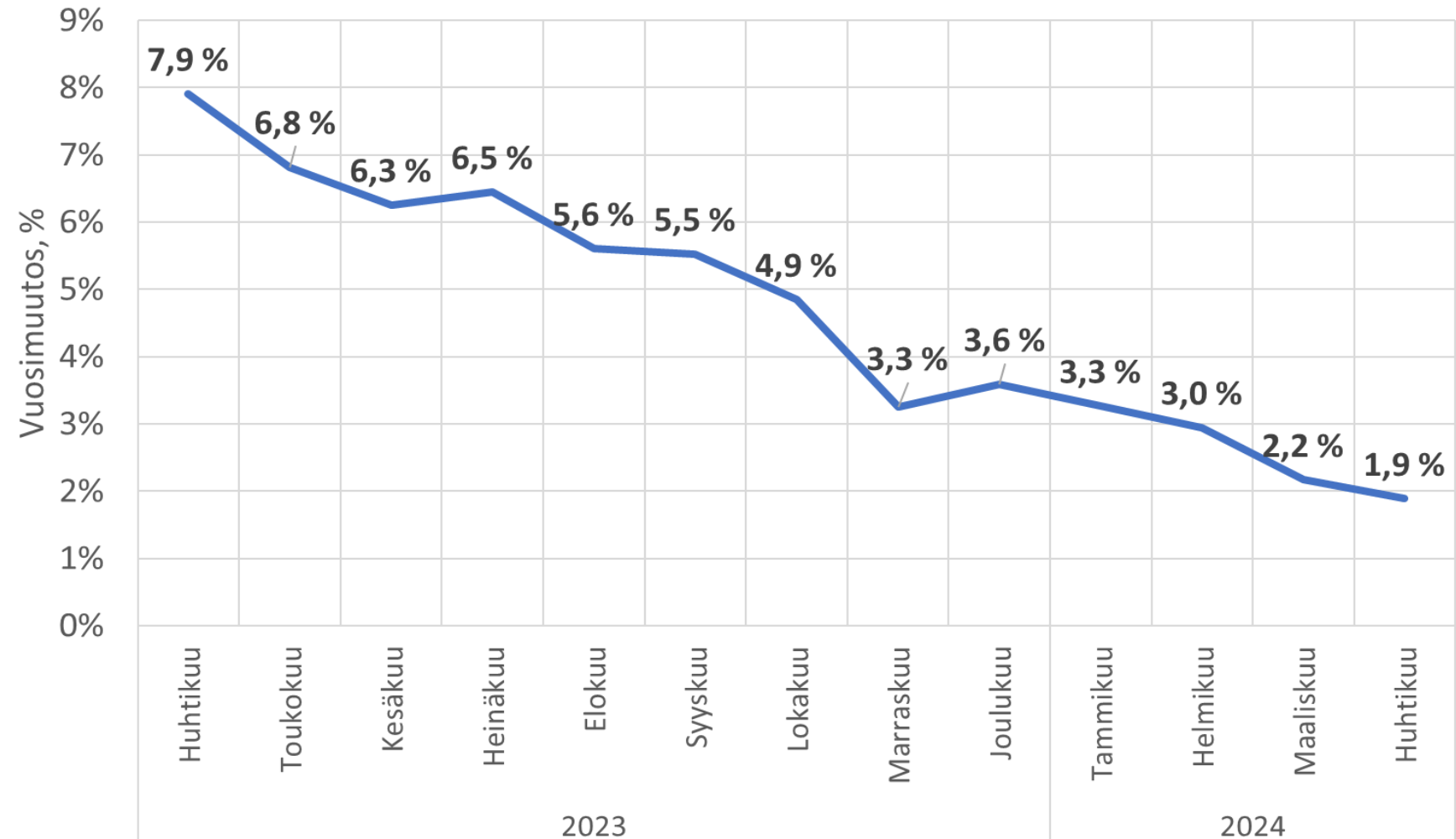
Inflaatio:

Inflaatio hidastunut edelleen

Inflaatio ei enää ongelma Suomessa

Euroalueella inflaatio Suomea korkeampi

Inflaatio (2023/4–2024/4)

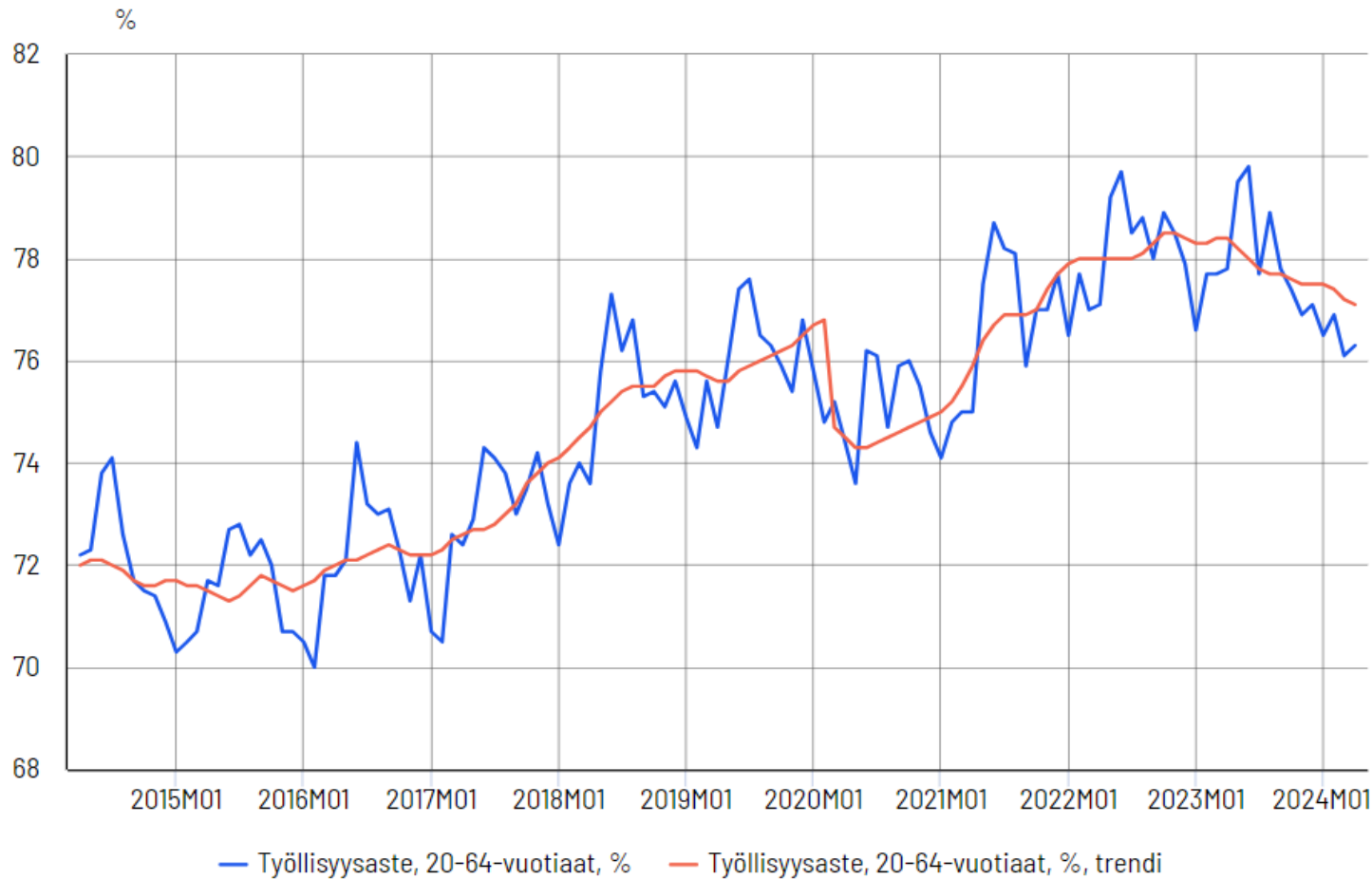

2. Työllisyyden kehitys Suomessa

Työllisyysaste huhtikuussa 2024

Työllisyysaste ja työllisyysasteen trendi 2014/04 - 2024/04, 20-64-vuotiaat

- Huhtikuussa 2024 työllisyysasteen trendi oli 77,1 %. Vuosimuutos -1,5 %-yksikköä. Kuukausimuutos -0,3 %-yksikköä.
- Rakentamisen ahdinko näkyy edelleenkin monilla teollisuuden aloilla, kun tuotteille ei ole kysyntää.
- Uusia tilauksia odotellaan edelleen tulevaksi.
- Työllisyysaste kertoo työllisten prosenttiosuuden 20–64-vuotiaasta väestöstä.
- Työvoimatutkimuksessa työllinen on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään 1 tunnin.

Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut huhtikuussa 2023 ja 2024

	2023/04, %	2024/04, %	Muutos, 2023/04 - 2024/04, prosenttiyksikköä
Työllisyysaste, 20-64-vuotiaat	77,8	76,3	-1,5
Työttömyysaste, 15-74-vuotiaat	7,9	9,2	1,4
Työvoimaosuus, 15-74-vuotiaat	68,6	68,7	0,1

- Huhtikuussa oli 15–74-vuotiaita työllisiä oli noin 2,59 miljoonaa.
- TEM: työllisten määrä on laskenut vuodessa. Vuosimuutos -17 000. Verrattuna huhtikuuhun 2023 työllisiä miehiä oli lähes saman verran ja työllisiä naisia -18 000 vähemmän.
- Huhtikuussa 15–74-vuotiaiden työttömyysasteen trendiluku oli 8,2 %.
- Työttömyysaste = työttömien osuus työvoimasta. Työttömyysastetta tarkastellaan koko maan tai alueiden tasolla.

TEM: Työllisyystilanne huhtikuussa 2024

- TEM laskee työttömiksi kaikki työttömät työnhakijat ja kokoaikaisesti lomautetut.
- Huhtikuun lopussa työttömiä oli 275 000. Vuosimuutos +29 200. Kuukausimuutos -11 100.
- Kokoaikaisesti lomautettuja oli yhteensä 27 400. Vuosimuutos +8 400. Kuukausimuutos -6 400.
- Avoimien työpaikkojen määrä laskussa. Vuosimuutos -37,3 %-yksikköä. Huomattava osa avoimista työpaikoista jää näiden TEM:n tilastojen ulkopuolelle.

TYÖLLISYYSTILANNE 2024 HUHTIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA HUHTIKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Huhti-24	Huhti-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	275 320	246 139	29 181	11,9
joista kokoaikaisesti lomautetut	27 380	19 012	8 368	44,0
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 314	5 623	4 691	83,4
3. Työssä olevat yhteensä	113 792	121 240	-7 448	-6,1
joista kokoaikaisessa työssä	53 936	61 744	-7 808	-12,6
joista osa-aikatyössä	43 542	39 857	3 685	9,2
joista työllistettynä	16 314	19 639	-3 325	-16,9
4. Työvoiman ulkopuolella	98 702	95 084	3 618	3,8
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	25 789	25 483	306	1,2
joista koulutuksessa	61 078	56 031	5 047	9,0
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	498 128	468 086	30 042	6,4
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	50 890	81 100	-30 210	-37,3

TEM: Työllisyystilanne huhtikuussa 2024

- Yli 1 vuoden yhtämittaisesti työttöminä työnhakijoina olleet ovat pitkäaikaistyöttömiä. Heitä oli huhtikuussa yhteensä 92 300. Vuosimuutos: +7 700. Kuukausimuutos: +900.
- Pitkäaikaistyöttömyys on pitkälti rakenteellista työttömyyttä. Vaikka työpaikkoja olisi alueella avoinna, eivät pitkäaikais-työttömät työllisty. Syinä kohtaanto-ongelma ja ikääntyminen.
- Huhtikuussa yli 50-vuotiaita työttömänä yhteensä 97 600 101 200. Vuosimuutos +5 100. Kuukausimuutos -3 600.

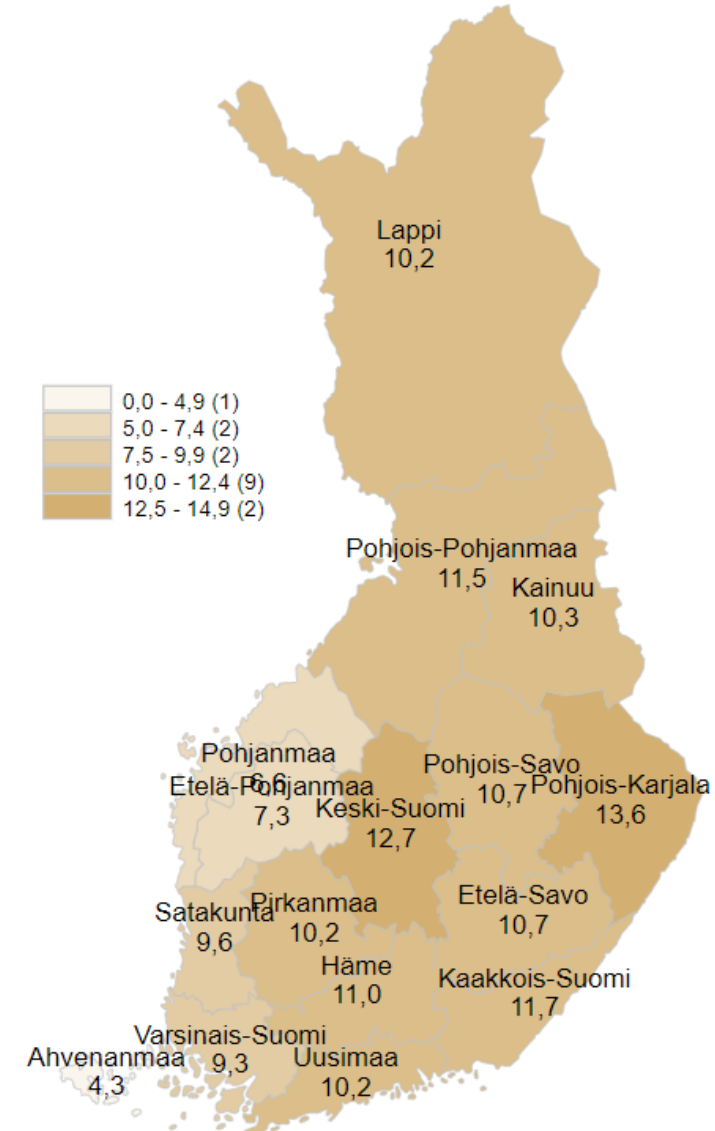
TYÖLLISYYSTILANNE 2024 HUHTIKUUN LOPUSSA (I) JA TOIMISTOJEN TOIMINTA HUHTIKUUN AIKANA (II) KOKO MAA

I TILANNE KUUKAUDEN LOPUSSA	Huhti-24	Huhti-23	MUUTOS LKM.	MUUTOS %
A. TYÖNHAKIJAT				
1. Työttömät työnhakijat	275 320	246 139	29 181	11,9
joista kokoaikaisesti lomautetut	27 380	19 012	8 368	44,0
2. Lyhennetyllä työviikolla	10 314	5 623	4 691	83,4
3. Työssä olevat yhteensä	113 792	121 240	-7 448	-6,1
joista kokoaikaisessa työssä	53 936	61 744	-7 808	-12,6
joista osa-aikatyössä	43 542	39 857	3 685	9,2
joista työllistettynä	16 314	19 639	-3 325	-16,9
4. Työvoiman ulkopuolella	98 702	95 084	3 618	3,8
joista työllistymistä edistävässä palvelussa	25 789	25 483	306	1,2
joista koulutuksessa	61 078	56 031	5 047	9,0
1-4 Kaikki työnhakijat yhteensä	498 128	468 086	30 042	6,4
B. TYÖVOIMAN KYSYNTÄ				
1. Avoimet työpaikat yhteensä	50 890	81 100	-30 210	-37,3

Työttömyyden alueelliset erot

- Huhtikuussa 2024 koko maassa työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 10,3 %. Vuosimuutos +1,0 %-yksikköä. Kuukausimuutos -0,4 %-yksikköä.
- Työttömyys oli edelleen huhtikuussa 2024 sitkeintä Pohjois-Karjalassa (13,6 %) ja Keski-Suomessa (12,7 %) sekä Pohjois-Pohjanmaalla (11,5 %) ja Kaakkois-Suomessa (11,7 %).
- Työttömien osuus on laskenut kaikilla alueilla kuukaudessa, eniten Pohjois-Savossa (-0,7 %-yks.) ja Kaakkois-Suomessa (-0,9 %-yks.) ja vähiten Pohjois-Karjalassa (-0,3 %-yks.) ja Keski-Suomessa (-0,2 %-yks.).
- Rakennemuutosalueilla näkyvät pitkäaikaistyöttömyyden lisäksi kokoaikaiset lomautukset.
- Rakennemuutos tarkoittaa elinkeinorakenteen muutosta. Teollisuuden työpaikat vähenevät ja palvelualan työt lisääntyvät.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta ELY-keskuksittain

3. Teollisuusliiton jäsenten työllisyyden kehitys

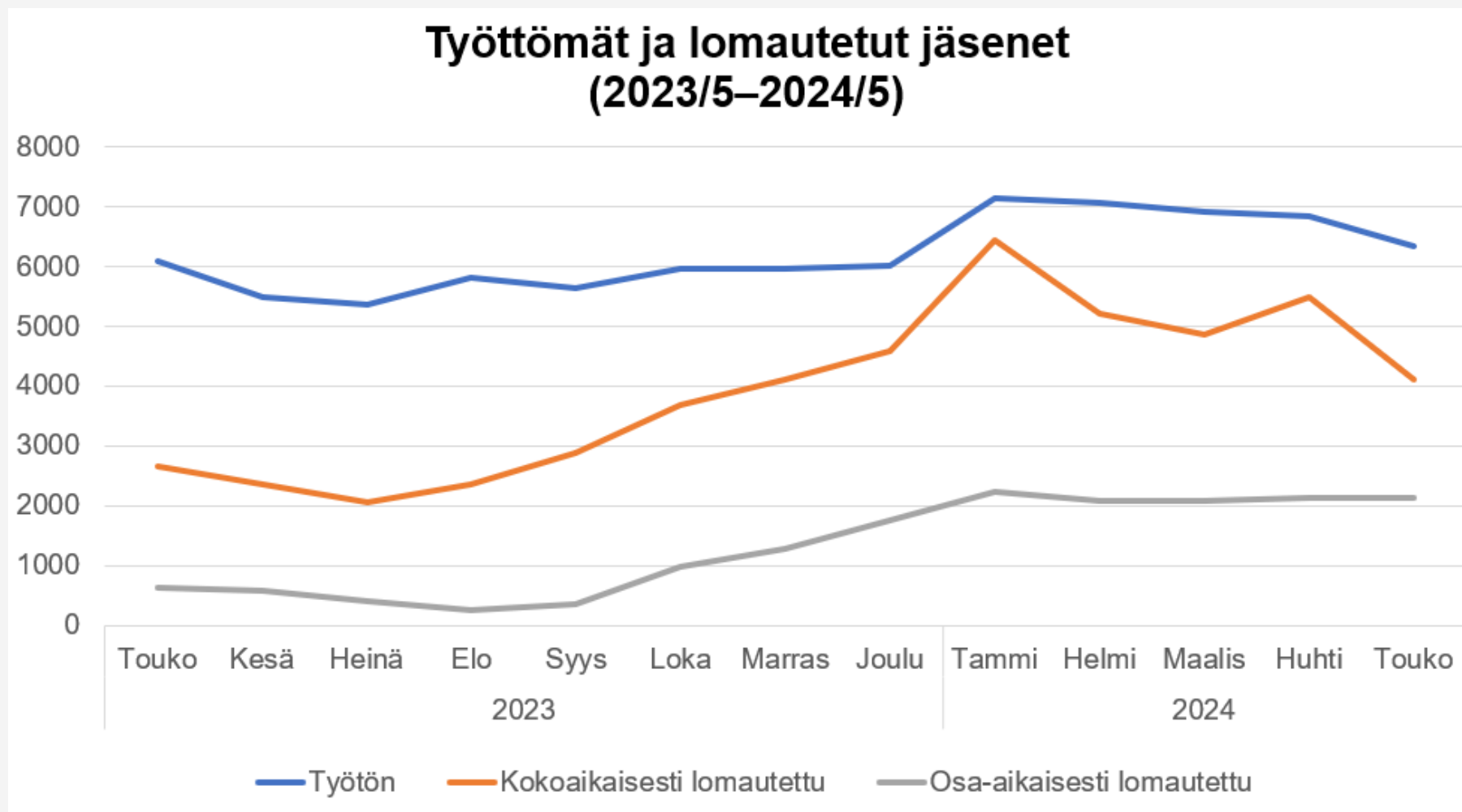

Teollisuusliiton jäsenten työllisyys

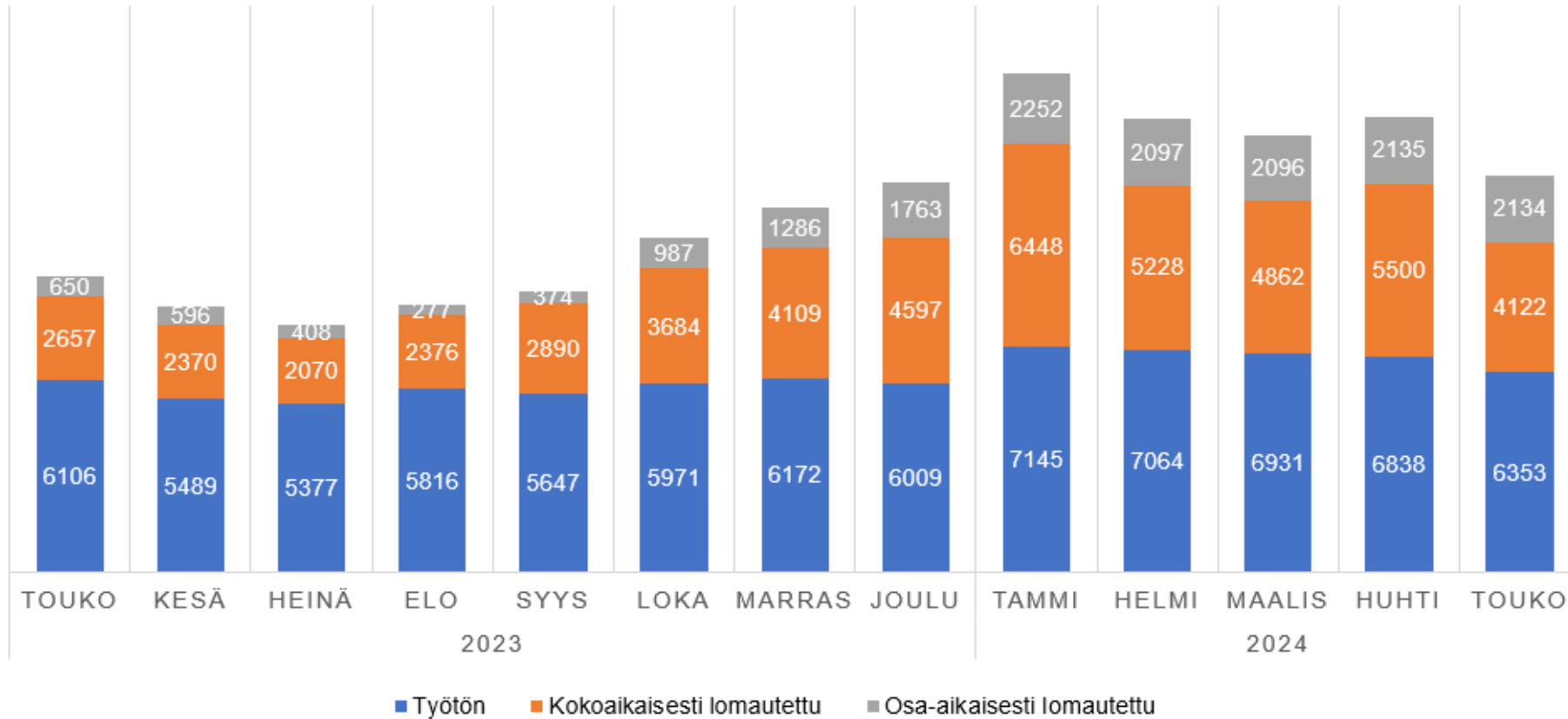
Kevään mittaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä on laskenut.

Kokoaikaiset lomautukset olivat vuodenvaihteessa 2023–2024 korkeammalla tasolla kuin vuosiin. Lakkojen vaikutus näkyy huhtikuussa.

Toukokuussa etenkin kokoaikaisten lomautusten väheneminen näkyy selvästi.

TYÖTTÖMIEN JA LOMAUTETTUJEN JÄSENTEN MÄÄRÄ (2023/5–2024/5)

Toukokuussa työllisyystilanne parantunut. Työttömänä olevien jäsenten määrä laskenut. Kuukausimuutos -485.

Kokoaikaisesti lomautettujen määrä putosi, toukokuussa heitä oli 4 122. Kuukausimuutos -1 378. Osa-aikaisissa lomautuksissa ei muutosta kuukaudessa.

Vuodessa työllisyystilanne on heikentynyt. Toukokuussa 2024 on työttömiä hieman enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuosimuutos +247.

Kokoaikaisten lomautusten määrä kasvanut vuodessa. Vuosimuutos +1 465.

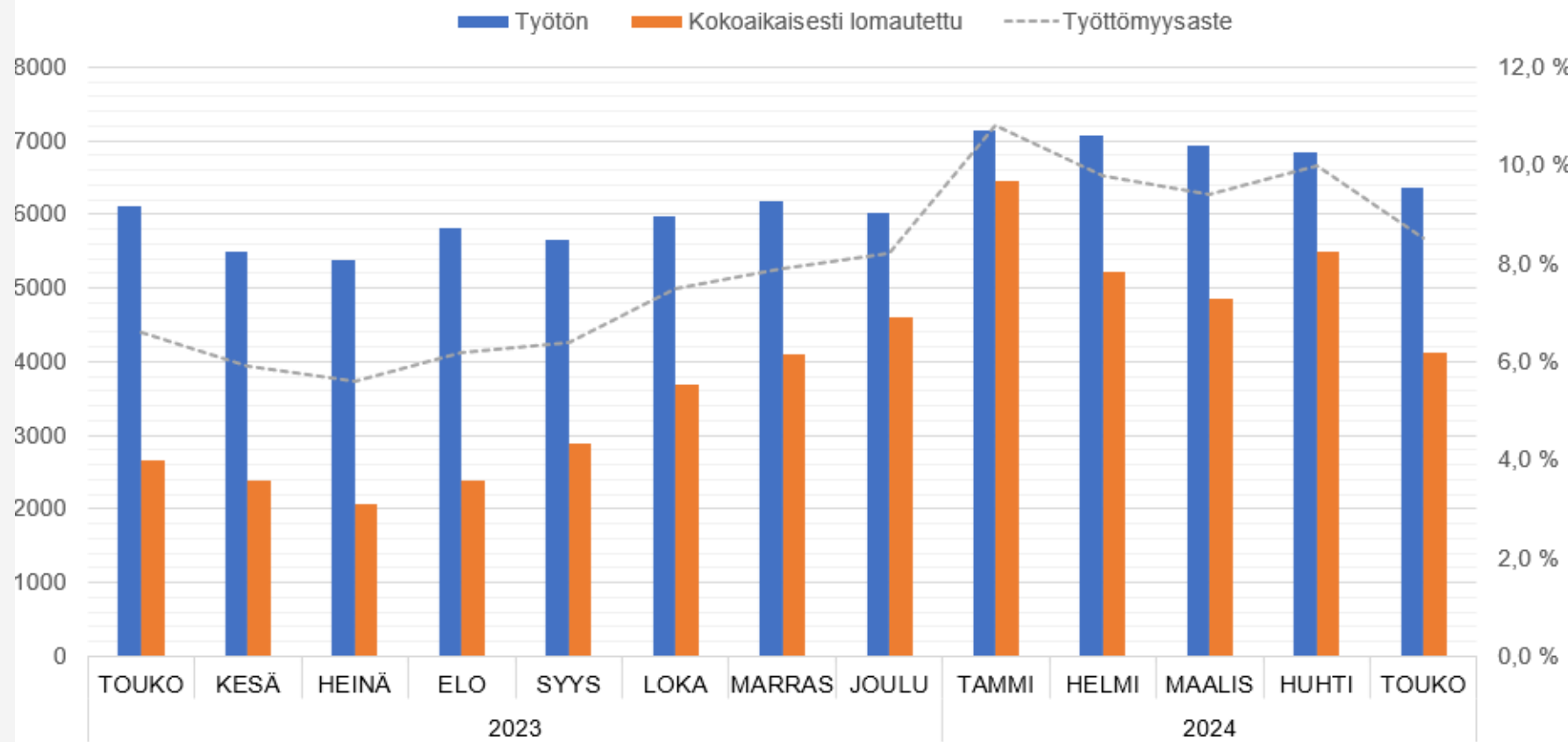
Teollisuusliiton jäsenten työllisyys

Toukokuussa kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen määrä 10 475. Kuukausimuutos -1 863.

Jäsenten työttömyysaste 8,5 %. Kuukausimuutos: -1,5 %-yksikköä.

Liiton jäsenten työttömyysaste = kokonaan työttömien ja kokoaikaisesti lomautettujen yhteenlaskettu osuus kaikista työmarkkinoiden käytettävissä olevista jäsenistä.

Työttömät jäsenet ja työttömyysaste (2023/5–2024/5)

Kokoaikaiset lomautukset

TEM: Huhtikuussa 2024 kokoaikaisesti lomautettuja 27 400. Kuukausimuutos -6 400.

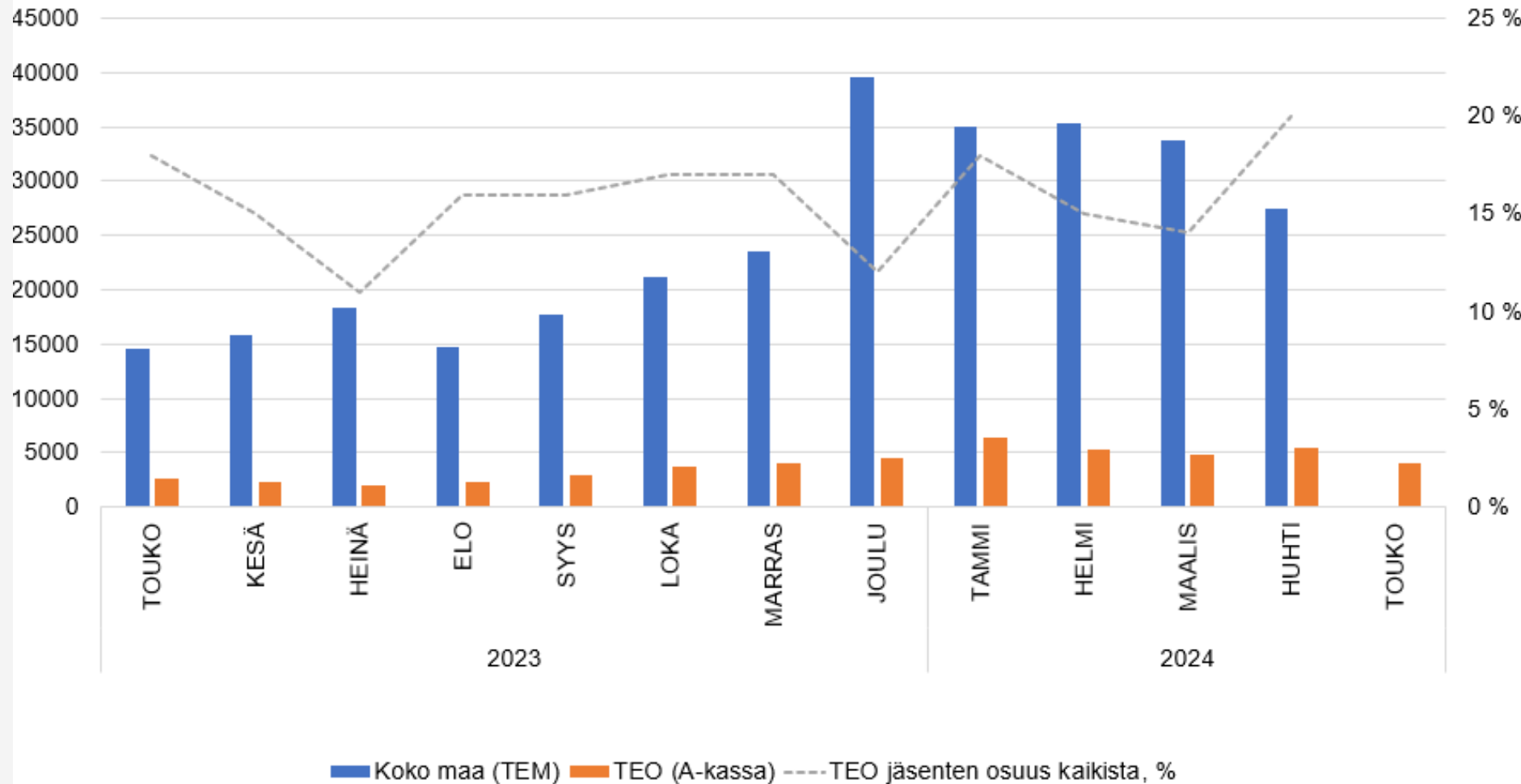
Kaikista kokoaikaisesti lomautetuista teollisuusliittolaisia 4 122.

Huhtikuussa 2024 teollisuusliittolaisten osuus kaikista työttömistä nousi huhtikuussa. Osuus 20 %.

Toisin sanottuna joka viides kaikista Suomessa kokoaikaisesti lomautetuista oli Teollisuusliiton jäsen.

Tässä näkyy lakkotilanne.

KOKOAIKAISESTI LOMAUTETUT JA JÄSENTEN OSUUS KAIKISTA (2023/5–2024/5), %

Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne sopimusaloittain toukokuu 2024

	Eniten työttömänä	n	Kuukausi- muutos
1.	Teknologiateollisuus	3 472	-239
2.	Mekaaninen metsäteollisuus	508	-47
3.	Puusepänteollisuus	385	-27
4.	Muovi- ja kemiantuoteteollisuus	382	-37
5.	Media- ja painoala	320	-19
6.	Autokauppa ja korjaamotoiminta	276	-18
7.	Tekstiili- ja muotiala	165	-17
8.	Metsäala	149	-14
9.	Puutarha-ala	132	-29
10.	Kemian perusteollisuus	118	-1

Teollisuusliiton jäsenten työllisyystilanne sopimusaloittain toukokuu 2024

	Eniten lomautuksia	n	Kuukausi- muutos
1.	Teknologiateollisuus	3 924	-781
2.	Puusepänteollisuus	784	-121
3.	Mekaaninen metsäteollisuus	408	-227
4.	Muovi- ja kemiantuoteteollisuus	257	-99
5.	Metsäkoneala	184	+118
6.	Metsäala	119	-64
7.	Lasikeraaminen teollisuus	96	-18
8.	Tekstiili- ja muotiala	87	+9
9.	Kumiteollisuus	72	-156
10.	Media- ja painoala	61	-16

4. Suhdannenäkymät

Teollisuusliiton Suhdannebarometri (2024/Q2): Teollisuus valmiina nousuun

- Toisella vuosineljänneksellä (2024/Q2) tuotanto kääntyy kasvuun.
- Alkuvuonna (2024/Q1) käännettä ei vielä tapahtunut, vaikka sitä ennakoitiin.
- Syynä toteutuneen kehityksen heikkouteen ovat luultavammin lakot. Lisäksi tilauskirjat ovat ohenneet ja uusia tilauksia on tullut vähän. Suomen ja euroalueen matalasuhdanne on osoittautunut ennakoitua syvemmäksi ja pidemmäksi.
- Tuotannon määrä on laskenut kevästä 2023 alkaen. Mahdollinen kasvu alkaa matalalta tasolta.
- Myös työllisyydessä lasku on taittumassa. Tilastojen mukaan lomautukset ovat vähenneet.

Taulukko 1. Koko teollisuus	2023				2024			
Kyselyn ajankohta	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Tuotantototeuma (edelliset 3 kk)	5	3	-13	-16	-13	-15		
Tuotantoennuste (seuraavat 3 kk)	10	8	-14	-11	4	8		
Työllisyystoteuma (edelliset 3 kk)	0	3	-13	-15	-16	-10		
Työllisyysennuste (seuraavat 3 kk)	5	8	-16	-17	-1	-1		

**Merkit käänteestä
parempaan ovat
entistä
vahvempia**

**Työllisyysaste
säilyy korkeana**

**Lomautusten
määrä tulee
laskemaan, kun
tuotanto piristyy**

- Tutkimusyksikön koko teollisuutta koskevan Suhdannebarometrin (2024/Q2) mukaan teollisuustuotanto on lähdössä nousuun lähikuukausien aikana. (ks. dia 24.)
- Myös EK:n suhdannetiedustelussa (28.5.) ennakoidaan teollisuustuotannon lähtevän hienoiseen nousuun.
- Suomen talouskasvu on kiihtymässä muillakin aloilla. Tästä huolimatta Suomen kasvu pysyy hitaimpien EU-maiden joukossa.
- EU on ollut talouden alisuoriutuja viimeisen 15 vuoden ajan. Tätä kehitystä kesäkuun EU-vaalien tulos tuskin pystyy kääntämään.
- Työllisyysaste pysyttelee Suomessa korkeana.
- Suomessa lomautusten määrä tulee teollisuudessa laskemaan. Rakennusteollisuudessa työtilanne oletettavasti vaikeampi kuin muilla teollisuudenaloilla.

Hallituksen heikennyksistä ja ostovoiman romahduksesta paineita palkkakierrokselle

Kilpailijamaissa palkankorotukset yhä korkeita

- Tänä vuonna teollisuuteen on sovittu vuotta 2023 alemmista TES-korotuksista. Teknologiateollisuudessa sopimuskorotukset ovat +2,5 % ja kemiassa korotus on +3,5 %. Kertaeristä ei ole sovittu vuodelle 2024.
- Syksyn ja talven palkkakierrokselle on kasautunut monenlaisia paineita. Taustalla ovat hallituksen työelämää heikentäneet lakimuutokset sekä palkansaajien ostovoiman romahdus.
- Kilpailijamaissa ansiot nousevat vauhdilla ja tämän myötä suuretkaan palkankorotukset eivät heikentäisi kilpailukykyä vuonna 2025.
- EU edisti monella tavoin palkansaajien asemaa edellisellä kaudella. Uuden parlamentin kokoonpano mahdollistaa palkansaajamyönteisten uudistusten jatkumisen, mikäli yhteistyö eri ryhmittymien välillä säilyy entisellään.

5. Liitteet: Suhdannekuvat

Metalliteollisuuden vienti

Tavaraviennin arvo (2024/3), kumulatiivinen vuosimuutos (Q1) ja vuosimuutos

	Maaliskuu 2024 (milj. €)	Viennin arvon vuosimuutos vuoden alusta (%) (2024:1–2024:3/ 2023:1–2023:3)	Viennin arvon vuosimuutos, viim. 12 kk (2023:4–2024:3/ 2022:4–2023:3)
Koko tavaravienti	4 716	-16,8 %	-11,3 %
Metalliteollisuus yhteensä	2 408	-18,8 %	-6 %
Metallit	608	-23,3 %	-14,3 %
Metallituotteet	118	-14,4 %	-3,6 %
Koneet ja laitteet	733	-16 %	1,5 %
Sähkö- ja elektroniikka- teollisuuden tuotteet	736	-16,8 %	-6,7 %
Kulkuneuvot	212	-21,5 %	-1 %

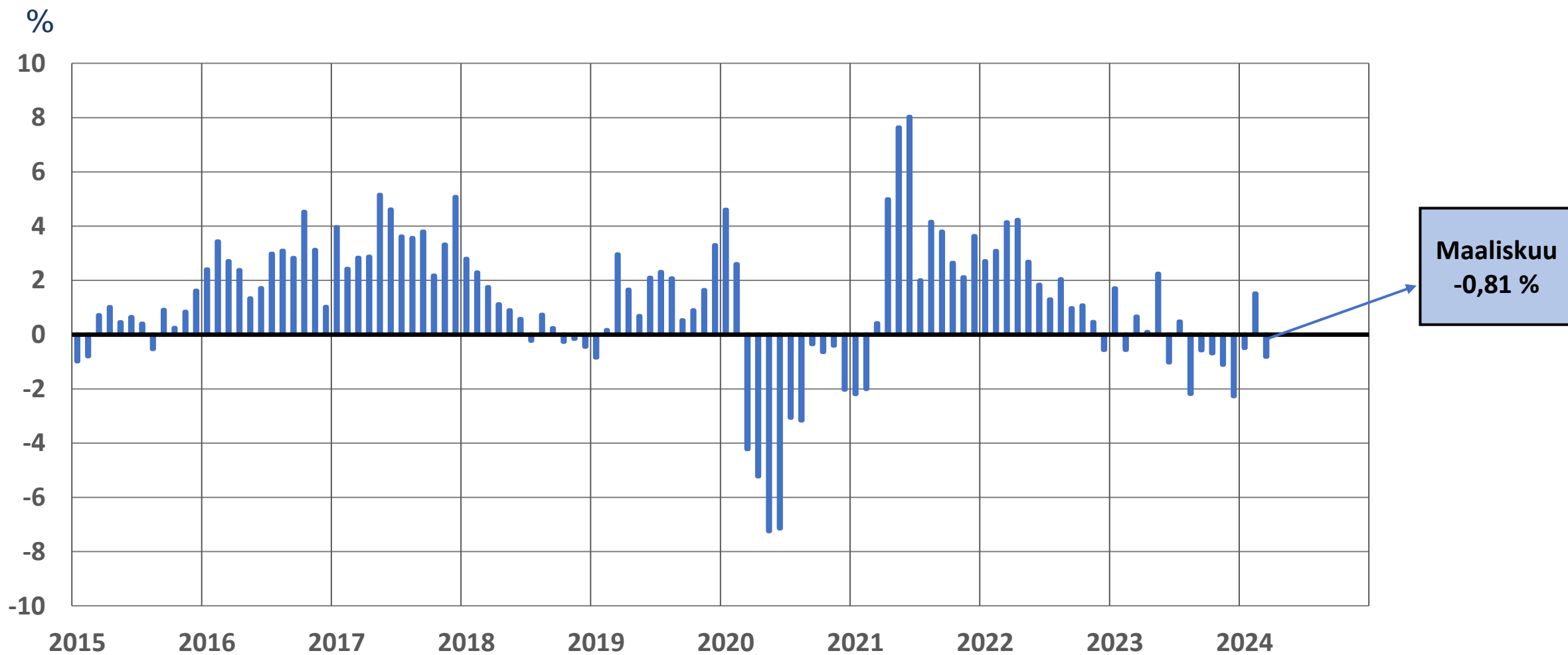
Kemian-, puutuote- ja muun teollisuuden vienti

Tavaraviennin arvo (2024/3), kumulatiivinen vuosimuutos (Q1) ja vuosimuutos

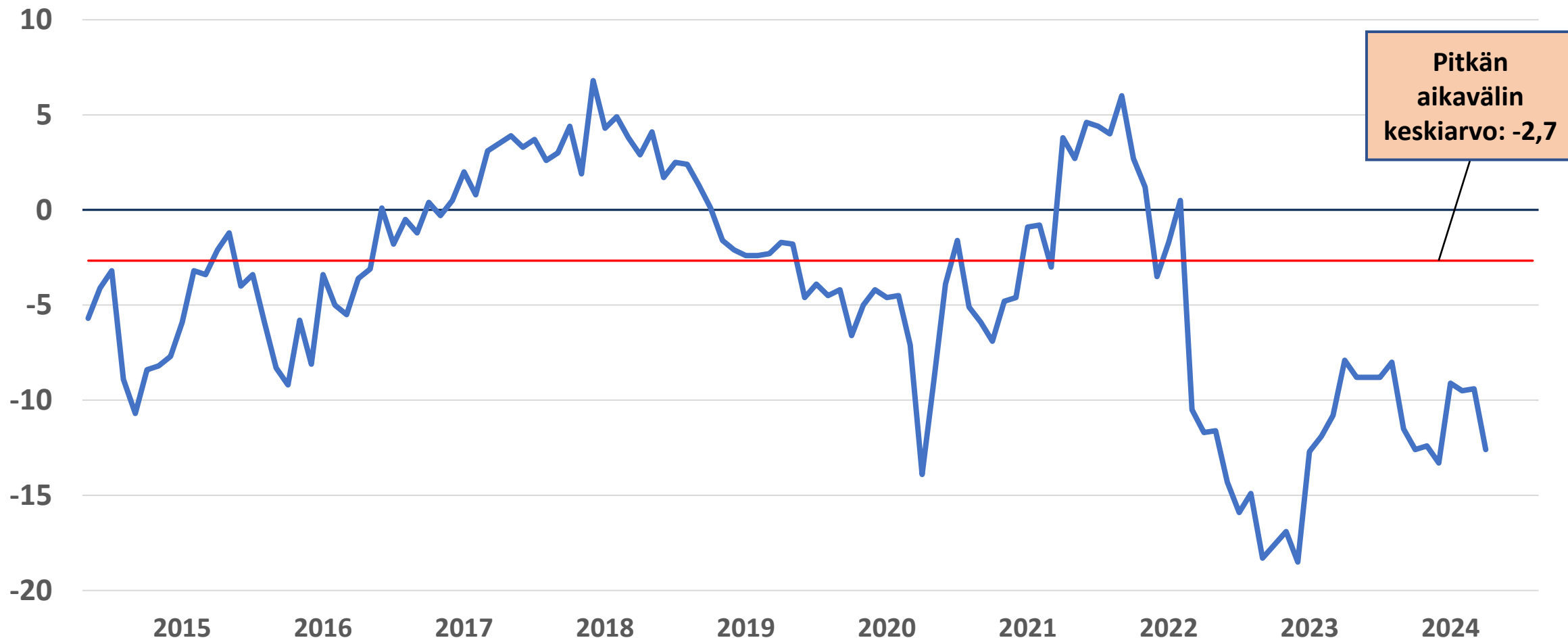
	Maaliskuu 2024 (milj. €)	Viennin arvon vuosimuutos vuoden alusta (%) (2024:1–2024:3/ 2023:1–2023:3)	Viennin arvon vuosimuutos, viim. 12 kk (2023:4–2024:3/ 2022:4–2023:3)
Koko tavaravienti	4 716	-16,8 %	-11,3 %
Öljytuotteet	423	-27 %	-19,7 %
Kemikaalit	436	-11,8 %	-24,7 %
Lääkkeet	133	-3,1 %	27 %
Kumi- ja muovituotteet	117	-11,8 %	-14,2 %
Puutavara, puutuotteet ja huonekalut	176	-22,7 %	-25 %
Tekstiilit, vaatteet ja nahkatuotteet	62	-10,7 %	-10,2 %
Kustannus- ja painatuspalvelut	20	-16,8 %	-12,4 %

Kansantalouden tuotanto (2015/1–2024/3)

Tuotannon työpäiväkorjattu vuosimuutos, %

Kuluttajien luottamusindikaattori (2014/4–2024/4)

**Teollisuus
liitto**